

Compromís amb l'art, en femení

Glòria Bosch és la directora dels espais d'art de la Fundació Vila Casas des de l'any 2001, una fundació que actualment amplia la seva expansió territorial fins ara gironina a les comarques de Tarragona, amb el castell de Vila-Seca.

Per Pilar Parcerisas

Glòria Bosch ha estat sempre al costat de la recerca, ha intentat rescatar els artistes de valor oblidats, ha creuat disciplines amb creativitat i imaginació i ha maldat per posar en escena dones artistes, com és el cas de la pintora Mela Muter, amb una exposició que ha comissariat per al Museu d'Art de Girona amb Susanna Portell.

—D'on li ve l'interès per l'art?

—Sempre he creuat història de l'art i literatura, que no he deixat mai. Crec que em ve del meu avi. Era d'Olot i es dedicava tant a escriure com pintar. Va ser fundador de la *Revista d'Olot* i fins als 12 o 13 anys em portava a veure museus i me n'explicava les obres. Sóc molt curiosa, m'ha interessat lligar diferents mons. Els projectes que més m'han agradat han estat en espais de frontera. M'ha interessat la diversitat, diferents conceptes i llenguatges. Quan vaig poder començar a fer-ho amb més profunditat va ser al Museu d'Art de Girona, que vaig tenir l'oportunitat de dirigir entre 1995 i el 2001. Per exemple, "Cegueses" el 1997, "Una cambra pròpia. Virginia Woolf", el 1999 o "M'escriuràs una carta", l'any 2000.

—Però va començar als anys 80... Recordo que vostè i jo volíem fer una revista d'art... i se'ns va afegir la Beatriu Malaret que ja tenia la revista *Dansa-79*.

—Era més complicat perquè eren els meus inicis. Exposicions com "Nits", a l'espai Montcada de La Caixa el 1985, amb el músic Jep Nuix. Ell va crear la música a partir de diferents autors que havien escrit sobre la nit. Sempre he volgut cavalcar sobre l'art contemporani, però també m'ha agradat anar enrere i establir lligams entre generacions. "Nits" ja va relligar Ponç, Brossa, Tàpies, Pazos, Perejaume, Santos i Benito. També vaig fer una exposició monogràfica sobre un objecte, "La cadira, fórmules visuals", que va néixer com a iniciativa municipal a Tossa i, després de viatjar per diferents llocs, es va presentar a la desapareguda galeria Súbex. També em va començar a interessar molt la fotografia i vaig establir contactes amb Jordi Guillumet, Eduard Olivella, Joan Fontcuberta, América Sánchez, Manolo Laguillo, Humberto Rivas, Pep Rigol, Toni Catany.

—Com va ser la seva època al capdavant d'Espais, a Girona?

—El projecte expositiu interdisciplinari amb l'inici de l'arxiu i la biblioteca va començar el 1986. Es va inaugurar el març de 1987 amb "Moda/Antimoda" i vaig fer-hi l'última exposició la temporada 1989-90, amb Francesca Llopis i Peter Sinclair. També vam impulsar, amb Carme Ortiz, la revista *Papers d'Art*, que s'encartava a *El Punt*, i els Premis de la Crítica d'art. Després, en Jordi Vidal volia grans noms, més reconeguts que els joves que promoviem, amb individuals com la →

FUNDACIÓ VILA CASAS.
 Exposició Rogent a la Fundació Vila Casas, amb Susanna Portell.

30 Abril, 2019

ESPAI D'ART

Exposició Coma Estadella al Centre d'Estudis Catalans de París. A la imatge de la dreta, Glòria Bosch.

→ d'Antonio Saura, i a mi em va deixar d'interessar. Vàrem fer moltes activitats, com dansa, poesia i *performance*.

—Va treballar en el món de les galeries amb la mítica Salvador Riera..

—De 1990 a 1994 vaig treballar en aquesta galeria de Consell de Cent, de fet fins que va morir en Salvador, i després em vaig ocupar de deixar organitzat el seu arxiu. Vàrem fer Barceló, George Condo, Xavier Grau, Tom Carr, Joaquim Llucià, Lluís Claramunt, Natividad Navalón, que va buidar la galeria amb una instal·lació, una col·lectiva d'estudiants de la Massana a la mostra "Ex-cursus", a cura d'Ignasi Aballí, amb unes joveníssimes Mayte Vieta i Begoña Montalbán. Amb la Teresa Grandas podíem organitzar "Situacions contemporànies", barrejant camps: un escriptor, un antropòleg, un artista, per exemple. També vam fer Rainer Fetting i xerrades sobre art per al públic en general.

—Vostè va néixer a Girona i de petita va a Tossa, un bressol inspirador del surrealisme i l'art d'avantguarda, que va atraure Chagall, i que va inspirar André Masson, Georges Bataille, Dora Maar i tants altres...

—A Tossa vaig col·laborar a partir de 1978 i, entre el 1991-1994, en el patronat del museu. Hi havia un catàleg de les obres fet l'any 1938. Va ser un treball gairebé d'arqueologia. Mentre acabava la carrera, em dedicava a arxivar i fer el nou catàleg de les peces. Vaig fer algunes exposicions, com la de Georges Kars, i amb la Susanna Portell la de Crèixams, l'Olga Sacharoff i el llibre compartit amb Otto Lloyd. Vam

«Amb la Fundació Vila Casas s'ha fet una bona feina i es vol mantenir la independència com a fundació privada»

proposar-ne un darrer sobre els cubistes, Albert Gleizes i Jean Metzinger, però un canvi polític va aturar la publicació. Amb Teresa Grandas, la complicitat entre Masson i Bataille, amb una exposició organitzada amb el Museu d'Orleans, i un llibre. Finalment, amb la Susanna, vam poder ampliar i desplegar aquesta investigació a Caixa Girona el 2007 amb l'exposició "Berlín > Londres > París > Tossa. La tranquil·litat perduda". En treballar aquest tema també

em vaig adonar que la visibilitat de la dona era nul·la. Eren turistes o "dones de". En els articles del crític Rafael Benet a penes hi són presents. M'interessa el tema de la dona. En el cas de la Mela Muter, veure els punts forts i diferents dels que són comuns a la visió convencional de la dona. No n'hi ha prou amb dir que era una bona retratista i accentuar la misogínia crítica dient que pintava com un home.

—Què li ha aportat la figura d'Italo Calvino, un dels seus grans admirats?

—Abans d'entrar al Museu d'Art de Girona, vaig demanar una beca al Ministeri de Cultura l'any 1993-94, que després em va servir per fer el projecte d'exposició itinerant "Les ciutats invisibles" amb La Caixa. M'interessava el Calvino com a lector en un sentit plural, els llibres, el cinema, els seus comentaris sobre exposicions. Li interessaven les exposicions de concepte i aquest espai de frontera sense límits, connectant la pintura amb l'escriptura d'alguns autors, o bé artistes com Paolini, On Kawara, Steinberg, Melotti, Matta. I a mi els aspectes que anaven de l'obra literària a la recepció crítica de Calvino i als qui l'havien treballat a fons. A partir dels seus llibres vaig muntar una exposició amb la participació de Francesc Abad, Eva Lootz, Isabel Banal, Pep Admetlla, entre altres artistes.

—Abordem els seus gairebé vint anys dirigint els espais de la Fundació Vila Casas, ara ampliat amb el castell de Vila-Seca en terres tarragonines.

30 Abril, 2019

ROBIN TOWNSEND

—Amb la Fundació Vila Casas hem anat a poc a poc, però fent feina, com Machado: "... se hace camino al andar". Al Palau Solterra vaig buscar conceptes per plantejar la col·lecció de fotografia (primer hi havia pintura) i, de manera rotativa, expressar diàlegs amb diferents autors, com el d'aquest any, "Nos-altres. Espais de frontera", en el qual dones de diverses procedències, disciplines i generacions, donen veu a les obres exposades en cada sala. Però també vaig voler introduir-hi exposicions temporals, convidar artistes a fer diàlegs amb la col·lecció, i fer participar en les activitats gent del món del teatre i de la dansa. A partir d'obres del fons, es dedicaven unes sales monogràfiques a l'autor, es demanaven algunes peces i es feia una exposició. Un dels records estimats, entre altres, va ser la de Benet Rosell. Torroella és l'únic lloc que és internacional i on es treballen conceptes, connexions, d'una manera més oberta. A Pals, es va començar amb l'escultura, però a Can Mario s'ha pogut ampliar i, amb les sales temporals, es poden integrar altres disciplines.

—Quines coses ha pogut fer a la Fundació Vila Casas que li interessin personalment?

—Quan la Fundació va començar, hi havia pocs llocs i espais per fer-hi exposicions. S'ha fet una bona feina i es vol mantenir la independència com a fundació privada. En primer lloc, he pogut recuperar alguns autors. Quan treballes en un lloc on el president té el seu gust, has de buscar un consens. Fer aquelles coses que t'agraden i que alhora ell et validarà. Una part positiva han

estat les recuperacions històriques: Llucià, Faixò, dues generacions importants. Per exemple, mostrar Torres Monsó, però amb més joves com Margarita Andreu, Mayte Vieta, Salvador Juanpere, Isidre Manils, Jordi Fulla o Jo Milne, entre molts i molts altres. L'Espai Volart és el lloc de les temporals que no sempre tenen a veure amb la col·lecció i s'hi combinen autors més joves amb recuperacions històriques. A Can Framis és on hi ha la col·lecció de pintura, on fem exposicions d'autors del fons, algunes recuperacions, com per exemple Bigas Luna o Ràfols Casamada, i els artistes premiats de les diferents disciplines.

—Creu que l'art té una funció social o terapèutica?

—Atesos els orígens de la Fundació Vila Casas i la vinculació al món dels laboratoris farmacèutics, fem debats sanitaris a Quiral Salut. En un principi s'hi va tractar l'art i la sanitat, amb projectes com "Llistes d'espera". De fet, quan vaig ser al Museu d'Art de Girona ja m'interessava implicar-hi la ciutat, tant amb "Cegueses", com amb "Una cambra pròpia. Virginia Wolf", en què vam col·laborar amb la presó i un centre psiquiàtric.

—Per què has volgut explorar Mela Muter?

—Per la seva implicació social i política. No és només una pintora. M'interessa la seva implicació amb col·lectius d'artistes abans i després de la Primera Guerra Mundial, la col·laboració contra la fam a Rússia o amb el suport als nens republicans durant la Guerra Civil, la relació amb Raymond Lefebvre i la freqüent correspondència entre ells durant els tres anys de relació. Volem fer-ne una tria per a un llibre. Era una persona molt observadora i culta, visitava els museus i escrivia reflexions sobre la mateixa actitud de l'artista i com esdevenia una mena de mercaderia, donant suport al treball anònim, col·lectiu, dels constructors medievals. Farà uns retrats fantàstics, que és un gènere burgès, però el seu plantejament i el fons no hi tenen res a veure.

—Què li interessa de la creació actual?

—Veig menys coses que m'interessin que abans. A vegades, tens accés a treballs interessants però que, sovint, no tiren endavant. Caldria ajudar a produir projectes, oferir més estímuls a la creativitat. A la Fundació tenim els premis de pintura i d'escultura i veiem que hi ha una gran quantitat de gent que treballa, amb obres interessants, però també un exercici repetitiu que esgota. Aquestes fórmules no sempre són justes, perquè no es pot valorar bé un conjunt de més de tres-cents peces a través d'una obra per autor.

—Quina és la seva principal premissa de treball?

—Intentar fer el que creus, abocar-te a allò que vols i sents, el món que t'interessa. Al capdavant, és el que és més creatiu perquè aprens i et transforma a mesura que avances. •